

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม
ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
Development of Activity and Tourism Route of Takhunram Community,
Takhunram Sub-district, Muang District, Kamphaengphet Province

รัชনীวรรณ บุญอนันท์¹ และ วชิรวิทย์ วรรณิกา²
Ratchaneewan Boonanon¹ and Wachirawit Kannika²

¹ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน ผู้นำชุมชน และนักท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนรามมี 7 จุด ได้แก่ ฝายท่ากระดาน ผลิตภัณฑ์รูปปั้นมังกรจากขี้เลื่อย และบ้านเรือนไทยหมู่บ้านวิถีเศรษฐกิจพอเพียง วัดอุทุมพร จุดอนุรักษ์ควายไทย วัดตะเคียนทอง และวัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ และจากการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยว พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกจุด

คำสำคัญ: กิจกรรมการท่องเที่ยว / เส้นทางท่องเที่ยว

Abstract

The purposes of this study were 1) to develop an activity and a tourism route of Takhunram community, Takhunram Sub-district, Muang District, Kamphaengphet province. Data were collected from people, community leaders, and tourists. The research instruments were a workshop and a questionnaire. The findings revealed that the activity and the tourism routes consisted of 7 areas namely, Takradan dam, Sawdust dragon statue and Thai House, Sufficient Economy Village, Utumphon Temple, Thai Buffalo reservation, Takian Thong Temple, and Banmai Suwannaphum Temple. The tourists' satisfaction towards the activity and the tourism route showed that overall satisfaction of the tourists was at a high level with all areas.

Keywords: Tourism Activity / Tourism Route

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวมีความสำคัญมากต่อเศรษฐกิจของท้องถิ่น จังหวัด และประเทศไทย เนื่องจากการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น จังหวัด และประเทศ ดังนั้น หากท้องถิ่นใด จังหวัดใด มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปเที่ยวชม ก็จะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของท้องถิ่น จังหวัดนั้นๆ และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ แต่การท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่ หรือจำนวนมากกลับไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่จะทำชุมชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวโดยตรง นั่นคือ การท่องเที่ยวชุมชน

การท่องเที่ยวชุมชน เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เน้นผลประโยชน์เพื่อชุมชน ดังนั้น การท่องเที่ยวชุมชนจึงเป็นความหวังของชุมชนในด้านการนำรายได้มาสู่ชุมชน การท่องเที่ยวชุมชนเกิดขึ้นจากกระแสพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง จากการที่นักท่องเที่ยวมีทางเลือกที่มากขึ้น แต่ทางเลือกหนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยม

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มากขึ้น คือ การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้วัฒนธรรมในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว และมีความสนใจลักษณะของการท่องเที่ยวเฉพาะทางมากขึ้น และจากกระแสที่เน้น “ความรับผิดชอบต่อและจิตสำนึก” ของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยว โดยเฉพาะจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรส่งผลให้การท่องเที่ยวชุมชนเป็นจุดสนใจ อนึ่งนอกจากนี้ยังเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้แสดงถึงความรับผิดชอบต่อและจิตสำนึก (พิมพ์ระวี โรจนรุ่งสัจย์, 2553, หน้า 1-3) การท่องเที่ยวชุมชนเป็นการนำเอาทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนมาเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว โดยเฉพาะทรัพยากรการท่องเที่ยวจากมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน

จังหวัดกำแพงเพชรเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม ซึ่งทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านี้กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัดกำแพงเพชร โดยเฉพาะตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร เป็นพื้นที่หนึ่งที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยมีวัฒนธรรม 3 วัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ วัฒนธรรมภาคกลาง วัฒนธรรมภาคเหนือ วัฒนธรรมภาคอีสาน จนทำให้ชุมชนท่าขุนรามได้ชื่อว่า เป็นชุมชน 3 วัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นอัตลักษณ์ของตำบลท่าขุนรามสามารถนำมาใช้ในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ไปเที่ยวชม นอกจากนี้ ตำบลท่าขุนรามยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น ฝายท่ากระดาน การอนุรักษ์ควายไทย วัดอุทุมพร และวัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ เป็นต้น แต่การที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในชุมชนท่าขุนรามเพิ่มมากขึ้น และพักยาวนานขึ้น กิจกรรมการท่องเที่ยว และเส้นทางการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ถูกนำมาใช้กระตุ้นดึงดูดใจ โดยหากแหล่งท่องเที่ยวใดมีกิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ และกลับมาเที่ยวซ้ำ และอยู่ในแหล่งท่องเที่ยววันนั้นยาวนานขึ้น จากเหตุผลที่กล่าวมา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนรามตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนากิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูลดังนี้

1. ประชาชนและผู้นำชุมชนในตำบลท่าขุนราม กำหนดขนาดผู้ให้ข้อมูลตามการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 10 คน และสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง เฉพาะผู้ที่ถิ่นฐานตั้งอยู่ในตำบลท่าขุนรามไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. นักท่องเที่ยว ที่เข้าร่วมทดลองกิจกรรมและเส้นทางการท่องเที่ยว จำนวน 30 คน โดยมีกำหนดนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วมทดลองกิจกรรมและเส้นทางฯ ดังนี้

1) จัดทำประกาศเชิญชวนนักท่องเที่ยว จำนวน 30 คน เข้าร่วมทดลองกิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวพร้อมประเมินประสิทธิภาพและความคิดเห็น เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยว

2) จัดกิจกรรมทดลองกิจกรรมและเส้นทางการท่องเที่ยว จำนวน 1 ครั้ง ในวันที่ 6 มกราคม 2561 เวลา 08.30 น. – 16.00 น. ณ ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร พร้อมประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมและเส้นทางการท่องเที่ยว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการประชาชน และผู้นำชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนา กิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

2. แบบสอบถาม เพื่อใช้ในการสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว เป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ (check-list) จำนวน 4 ข้อ โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวของตำบลท่าขุนราม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) ชนิด 5 ตัวเลือก และแบบสอบถามแบบเลือกตอบจำนวน 1 ข้อ

ซึ่งแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scales) ชนิด 5 ตัวเลือก มีค่าการจัดอันดับตามเกณฑ์ของประคอง วรรณสูตร (2542, หน้า 73) ดังนี้

- 1 แปลความหมายว่า พึงพอใจน้อยที่สุด
- 2 แปลความหมายว่า พึงพอใจน้อย
- 3 แปลความหมายว่า พึงพอใจปานกลาง
- 4 แปลความหมายว่า พึงพอใจมาก
- 5 แปลความหมายว่า พึงพอใจมากที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับศักยภาพอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวจากศักยภาพและอัตลักษณ์ความโดดเด่นด้านวิถีวัฒนธรรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาหลักการสร้างประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม

3. สร้างประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับศักยภาพและอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวและแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวจากศักยภาพและอัตลักษณ์ความโดดเด่นด้านวิถีวัฒนธรรมโดยให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษา

4. ส่งประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวและการวิจัยจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรง (validity) และความเป็นปรนัย (objective)

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ≥ 0.5 ขึ้นไป พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ สำหรับข้อที่ใช้ได้มีค่า IOC ระหว่าง 0.8 - 1.0

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชน นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตำบลท่าขุนราม จำนวน 20 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.89 และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเพื่อใช้ในการประเมินผลการพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. จัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขุนราม เพื่อขอรายชื่อประชาชน และผู้นำชุมชนในตำบลท่าขุนราม ที่มีถิ่นฐานตั้งอยู่ในชุมชนท่าขุนรามไม่น้อยกว่า 5 ปี ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยวได้

2. จัดทำหนังสือเชิญประชุมเชิงปฏิบัติการประชาชน และผู้นำชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนากิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยว จำนวน 1 ครั้ง ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560 เวลา 09.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าขุนราม

3. จัดทำประกาศเชิญชวนนักท่องเที่ยว จำนวน 30 คน เข้าร่วมทดลองกิจกรรมพร้อมประเมินประสิทธิภาพ และความพึงพอใจต่อกิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยว จำนวน 1 ครั้ง ในวันที่ 6 มกราคม 2561 เวลา 08.30 น. - 16.00 น. ณ ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร

4. ให้นักท่องเที่ยวที่ร่วมทดลองกิจกรรมฯ ประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับกิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยว

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ในรูปของค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percent) ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviations) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

การให้คะแนนและการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของคะแนนตามเกณฑ์ ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542, หน้า 72) เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 แปลความหมายว่า ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
- 2 แปลความหมายว่า ระดับความพึงพอใจน้อย
- 3 แปลความหมายว่า ระดับความพึงพอใจปานกลาง
- 4 แปลความหมายว่า ระดับความพึงพอใจมาก
- 5 แปลความหมายว่า ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยวัดระดับความพึงพอใจ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า	ระดับความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	ระดับความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม พบว่า ได้เส้นทางท่องเที่ยว ดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนที่ท่องเที่ยวตำบลท่าขุนราม

จากแผนภาพที่ 1 เส้นทาง และกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม โดยมีจุดที่สำคัญ 8 จุดดังนี้

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

- 1) ฝ่ายทำกระดาน เป็นสถานที่พักผ่อนของประชาชนตำบลท่าขุนรามที่สวยงามด้วยทุ่งดอกไม้ นานาพันธุ์ อาทิเช่น ทุ่งดอกทานตะวัน เป็นต้น ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถมาปั่นจักรยาน และถ่ายภาพกับทุ่งดอกไม้
- 2) ผลิตภัณฑ์รูปปั้นมังกรจากขี้เลื่อย และบ้านเรือนไทย นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ และทดลองปั้น มังกรจากขี้เลื่อย และการทำบ้านเรือนไทย โดยปราชญ์ชาวบ้าน
- 3) หมู่บ้านวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งที่นี่นักท่องเที่ยวสามารถเยี่ยมชมหมู่บ้านวิถีเศรษฐกิจพอเพียง และแปลงผักไฮโดรโปนิคส์ ร่วมชิมมันหวาน หวาน ท่าขุนราม และเลือกซื้อผักปลอดสารพิษกลับบ้าน
- 4) วัดอุทุมพร นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมพระพุทธรูปทองคำที่สวยงาม และกราบสักการะรอยพระพุทธรูปบาทพระพุทธรเจ้า 4 พระองค์ ณ วิหารแก้วภายในวัดอุทุมพร
- 5) บ้านอนุรักษ์ควายไทย ชมพร้อมถ่ายภาพควายไทย ณ บ้านอนุรักษ์ควายไทย ซึ่งควายเป็นสัตว์ที่หายากได้ยากในปัจจุบัน และร่วมทำกิจกรรมกินดิน ดูควาย
- 6) วัดตะเคียนทอง ชมต้นตะเคียนทอง อายุ 711 ปี มีขนาด 9 เมตร 49 เซนติเมตร สูง 39 เมตร ซึ่งถือว่าเป็นต้นตะเคียนที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดกาฬงเพชร
- 7) วัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ ชมเสาววิหารและประตูดิวิหารแกะสลักที่สวยงาม เป็นเอกลักษณ์ของวิถีภาคเหนือพร้อมกราบสักการะหลวงพ่อดโต พระพุทธรูปศิลปะล้านนาในวิหารวัด

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม พบดังตารางที่ 1-3 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวน และร้อยละของสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (N=30 ราย)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	22	73.30
ชาย	8	26.70
อายุ		
15-20 ปี	15	50.00
35-40 ปี	7	23.33
25-30 ปี	6	20.00
40 ปี ขึ้นไป	2	6.67
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	18	60.00
มัธยมศึกษา/ปวช.	5	16.67
สูงกว่าปริญญาตรี	4	13.32
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	3	10.01
อาชีพ		
เกษตรกร	10	33.32
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	8	26.67
ธุรกิจส่วนตัว	4	13.32
ค้าขาย	3	10.00
นักเรียน/นักศึกษา	3	10.00
พนักงานเอกชน	2	6.69

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 22 คน (ร้อยละ 73.30) และเป็นเพศชาย จำนวน 8 คน (ร้อยละ 26.70) มีช่วงอายุ 15-20 ปี จำนวน 15 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมา

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ช่วงอายุ 35-40 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 23.33) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ คือ ปริญญาตรี จำนวน 18 คน (ร้อยละ 60.0) อาชีพส่วนใหญ่ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เกษตรกร จำนวน 10 คน (ร้อยละ 33.32) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของแหล่งท่องเที่ยวของตำบลท่าขุนราม

แหล่งท่องเที่ยวของตำบลท่าขุนราม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความพึงพอใจ
1. จุดอนุรักษ์ควายไทย	4.27	1.07	มาก
2. วัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ	4.26	0.58	มาก
3. ฝายท่ากระดาน	4.26	0.52	มาก
4. วัดอุทุมพร	4.19	0.59	มาก
5. ผลิตภัณฑ์รูปปั้นมังกรจากขี้เลื่อย และบ้านเรือนไทย	4.17	0.60	มาก
6. หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	4.11	0.48	มาก
7. วัดตะเคียนทอง	4.07	0.83	มาก
รวม	4.19	0.67	มาก

หมายเหตุ n = 30

จากตารางที่ 2 พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนรามในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.19) โดยแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จุดอนุรักษ์ควายไทย (\bar{x} = 4.27) รองลงมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ วัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิและฝายท่ากระดาน (\bar{x} = 4.26) และวัดอุทุมพร (\bar{x} = 4.19) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวน และอันดับความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งท่องเที่ยวที่ประทับใจ	ความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว		รวม	อันดับ
	เลือก	ไม่เลือก		
ฝายท่ากระดาน	15 (50.0)	15 (50.0)	30 (100.00)	1
วัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ	12 (40.0)	18 (60.0)	30 (100.00)	2
จุดอนุรักษ์ควายไทย	10 (33.3)	20 (66.7)	30 (100.00)	3
ผลิตภัณฑ์รูปปั้นมังกรจากขี้เลื่อย และ บ้านเรือนไทย	9 (30.0)	21 (70.0)	30 (100.00)	4
วัดอุทุมพร	9 (30.0)	21 (70.0)	30 (100.00)	5
หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง	8 (26.7)	22 (73.3)	30 (100.00)	6
วัดตะเคียนทอง	6 (20.0)	24 (80.0)	30 (100.00)	7

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

จากตารางที่ 3 พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวของตำบลท่าขุนรามมีความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว เรียงอันดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- อันดับที่ 1 ฝ่ายท่ากระดาน
- อันดับที่ 2 วัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ
- อันดับที่ 3 จุดอนุรักษ์ควายไทย
- อันดับที่ 4 ผลิตภัณฑ์รูปปั้นมังกรจากขี้เลื่อย และบ้านเรือนไทย
- อันดับที่ 5 วัดอุทุมพร
- อันดับที่ 6 หมู่บ้านวิถีเศรษฐกิจพอเพียง
- อันดับที่ 7 วัดตะเคียนทอง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมและเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนรามตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนากิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร โดยมีการรวบรวมข้อมูลจาก นักท่องเที่ยว จำนวน 30 คน เข้าร่วมทดลองกิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวพร้อมประเมินประสิทธิภาพ และความคิดเห็นฯ เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว และเส้นทางการท่องเที่ยว มีผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ในประเด็นที่สำคัญได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนรามมี 7 จุด ได้แก่ ฝ่ายท่ากระดาน ผลิตภัณฑ์รูปปั้นมังกรจากขี้เลื่อย และบ้านเรือนไทย หมู่บ้านวิถีเศรษฐกิจพอเพียง วัดอุทุมพร จุดอนุรักษ์ควายไทย วัดตะเคียน และวัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ และจากการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยว พบว่า โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกจุด และมีความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว โดยอันดับความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 ฝ่ายท่ากระดาน อันดับที่ 2 วัดบ้านใหม่สุวรรณภูมิ อันดับที่ 3 จุดอนุรักษ์ควายไทย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะชุมชนท่าขุนรามมีความพร้อมในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว เช่น ความพร้อม ขนาดพื้นที่ที่รองรับนักท่องเที่ยว ความเพียงพอสถานที่จอดรถ เส้นทางคมนาคม สถาปัตยกรรมโบราณ วิถีชีวิตชุมชนแบบดั้งเดิม วัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลาย 3 วัฒนธรรมในชุมชน ได้แก่ วัฒนธรรมภาคกลาง วัฒนธรรมภาคเหนือ วัฒนธรรมภาคอีสาน สื่อถึงการย้อนอดีตอันเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ชุมชนต้องการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และการร่วมกันบริหารจัดการการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ อย่างมีส่วนร่วม สอดคล้องกับผลการวิจัยของของชาญคณิต อารวม (Arvom, 2014) ที่พบว่า ชุมชนมีความพร้อมด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และมีแหล่งการเรียนรู้ทางด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา ดังนั้น รูปแบบ และแนวทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงเหมาะสมต่อการเตรียมความพร้อมต่อการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับ Kline, Cardenas, Leung & Sanders (2007) ที่กล่าวว่านักท่องเที่ยวต้องการเห็นวิถีชีวิตที่เชื่อมต่อกับธรรมชาติและวัฒนธรรมที่เป็นประสบการณ์ที่ดีในช่วงที่เดินทางพักผ่อนนักท่องเที่ยวต้องการเรียนรู้เข้าใจความหมายพบปะผู้คนและอยากมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตชุมชน

การพัฒนา กิจกรรม และเส้นทางการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนรามตำบลท่าขุนราม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬงเพชร ครั้งนี้ ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นองค์กรภายในชุมชนเพื่อร่วมทำงานด้านการท่องเที่ยวระหว่างชาวบ้านชุมชนท่าขุนรามกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขุนราม ในรูปแบบของคณะทำงานด้านการท่องเที่ยวของตำบลท่าขุนราม เพื่อร่วมดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชนซึ่งสอดคล้องกับ พิมรรระวี โรจนรุ่งสัจย์ (2553) ที่กล่าวว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดตั้งองค์กรภายในชุมชนเพื่อรับผิดชอบกิจกรรมการท่องเที่ยวของตน เพื่อก่อให้เกิดการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ให้เกิดเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์จากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในท้องถิ่น และเจ้าของสถานที่ผู้ที่จะทำหน้าที่ในการเป็นเจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับและดูแลนักท่องเที่ยวต่อไป และสอดคล้องกับ Chemnasiri (2013) กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืนต้องได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกในชุมชน และ Chotiviriyawanit, Hmankeb, และ Limangkul (2013) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาดังต่อไปนี้และทำให้ได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายและหน่วยงานภายนอกด้านงบประมาณและการช่วยเหลือในด้านต่างๆ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานจังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานการท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขุนราม และประชาชนท้องถิ่นในตำบลท่าขุนราม ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนากิจกรรม และเส้นทางท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม มีการฟื้นฟูสภาพภูมิทัศน์ให้มีความสวยงามเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยือน และมีการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยว ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวโดยหน่วยงานภาครัฐ และมีการปรับปรุงให้มีความพร้อมในการใช้งาน เช่น ระบบไฟฟ้าแสงสว่างริมทาง สภาพถนนสาธารณะ โดยเฉพาะการจัดทำป้ายบอกทิศทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจนและทำให้การเข้าถึงทำได้ง่ายเพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น ส่งผลดีต่อการสร้างงานและรายได้ของประชาชนต่อไป

2. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขุนรามควรมีการวางแผนร่วมกับผู้ประกอบการและผู้นำชุมชนในการกำหนดกิจกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวโดยมีการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับเทศกาล หรือ ฤดูกาลของท้องถิ่น เช่น ประเพณีตานก๋วยสลาก งานทำบุญ สงกรานต์ ปีใหม่ เป็นต้น

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และโรงเรียนในพื้นที่ตำบลท่าขุนราม ควรร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แก่ชาวบ้าน นักเรียน รวมทั้งนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ตำบลท่าขุนราม เช่น การเรียนรู้วิถีชีวิตเกษตรกร การเรียนรู้ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และการเรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีวิถีชุมชน เป็นต้น

4. หน่วยงานภาครัฐควรช่วยในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่หลากหลาย และสามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ เช่น การจัดกิจกรรมในชุมชน การสื่อสารผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย สื่ออินเทอร์เน็ต และการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแนะนำแหล่งท่องเที่ยว การจัดทำคู่มือแนะนำการท่องเที่ยว ที่พักแรม ของดีของชุมชน วัฒนธรรมและวิถีชีวิต เพื่อให้ตำบลท่าขุนรามเป็นที่รู้จักสำหรับนักท่องเที่ยวและควรมีการศึกษากลุ่มตลาดเป้าหมายที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นิเวศ วัฒนธรรม เพื่อให้ตำบลท่าขุนรามมีนักท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีการเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

5. ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการต้อนรับนักท่องเที่ยวและรักษามาตรฐานในการบริการให้เป็นจุดเด่นของการท่องเที่ยวของชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดกำแพงเพชรที่มีเอกลักษณ์ และมีความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ต่อไป

2. ควรศึกษาพฤติกรรม ความต้องการกิจกรรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม และความคาดหวังของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยว เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาให้สนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

3. ควรศึกษาแหล่งท่องเที่ยวรอง หรือแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่มีเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับชุมชนท่าขุนรามสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน

4. ควรศึกษาการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ของชุมชนท่าขุนราม และแหล่งท่องเที่ยวในชุมชน เพื่อพัฒนาการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5. ควรศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของชุมชนท่าขุนราม ในด้านกายภาพ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาภูมิทัศน์ กำหนดกฎเกณฑ์ ที่จะสามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวได้มีประสิทธิภาพ

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

เอกสารอ้างอิง

- ประคอง วรรณสุด. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมร์ระวี โรจนรุ่งสัจย์. (2553). การท่องเที่ยวชุมชน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Arvorn, C. (2014). **Guideline for tourism potentiality building in Wien Huaw Subdistrict Administration Organization, Plan District, Chiang Rai Province from cultural tourism route**. Chiang Rai: Chiang Rai Rajabhat University.
- Chemnasiri, N. (2013). The Community potential development for sustainable agrotourism: Case study for Phuket and Chonburi province. **Chankasem Journal**, **19**(36), 41-50.
- Chotiviriyawanit, A., Hmankeb, P., & Limangkul, T. (2013). Participatory community-based tourism management of Luangprot-Thanlium community, Ladkrabang District, Bangkok. **King Mongkut's Agricultural Journal**, **31**(2), 47-57.
- Kline, C., Cardenas, D., Leung, Y. F., & Sanders, S. (2007). Sustainable farm tourism: Understanding and managing environmental impacts of visitor activities. **Journal of Extension**, **45**(2). [Online]. Available: <https://joe.org/joe/2007april/rb2.php> [2017, July 4].

The 5th Kamphaeng Phet Rajabhat University
National Conference